

Aðalatriðin úr almennum sjóferðareglum sem fylgja skal á íslenskum skipum og bátum (1919)

Útgáfa 1.0 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðu eintaki af téðu riti. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið rafrænt eintak af því án endurgjalds.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó að stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Höfundur skjals þessa álitur að hvers kyns höfundaréttur á prentaða eintakinu sé útrunninn.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Skannað var eintak í vörslu Landsbókasafnsins (Íslandssafn).

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

7342
Ad

AÐALATRIÐIN

úr

almennum sjóferðareglum
sem fylgja skal á íslenskum skipum
og bátum.

AKUREYRI

Gefið út af »Fiskifélagsdeild Akureyrar«

Prentsmiðja Björns Jónssonar

1919

113637

Athugasemd:

Tilskipun um sjóferðareglur, sem fylgja ber á íslenskum skipum, er gefin út 20. janúar 1899. Síðan voru reglurnar auknar og endurbættar með tilskipun 11. desbr. 1906. Það eru aðalatriðin úr þessum tilskipunum, sem hér eru prentuð, og öðru eigi slept en kafla um ljós og bendingar á skipum, sem leggja niður ritsímaþræði. 8. gr. um ljósbendingar á hafnsögubátum. Úr 9. gr. um ljós á skipum í Miðjarðarhafinu og við Japan. 13. gr. um að stjórnir megi gera sérstakar fyrirskipanir um bendingar frá herskipum. Úr 18. gr. nokkrum skýringum, hvernig fara eigi að er skip mætast. 30., 31. og 32. gr. Um að setja megi sérstakar reglur um siglingar á höfnum. Hegningarákvæðum og hvenær tilskipunin öðlast gildi.

Umræddar tilskipanir eru prentaðar í almanaki handa íslenskum fiskimönnum 1918, en með því það almanak hefir ekki fengist nema af skornum skamti hér við Eyjafjörð, hefur stjórn Fiskifélagsdeildar Akureyrar, eftir áskorun aðalfundar deildarinnar 1918, gefið út aðalatriðin úr gildandi tilskipunum um sjóferðareglur, svo allir bátar og skip hér við Eyjafjörð eigi kost á að fá þær. Er sérstaklega skorað á vélbátaformenn að hafa lögboðin ljós á ferðum sínum.

Almenn ákvæði.

Reglna þessara skulu öll skip gæta á rúmsjó og á öllum þeim leiðum, er standa í sambandi við rúmsævið og þar sem skipgengt er hafskipum.

Í reglum þeim, sem hér fara á eftir, eru öll þau gufuskip, er fara undir seglum og nota eigi gufuafli, talin seglskip, og öll þau skip, er nota gufuafli, talin gufuskip, hvort heldur þau jafnframt nota segl eða eigi.

Í orðinu »gufuskip« felast öll skip, er nota vélar til gangs.

Skip það, er hvorki liggur við akkeri né landfestar og eigi heldur stendur grunn, er í reglum þessum talið »laust«.

Fetarnál eru ensk.

Reglur um ljós á skipum o. fl.

Þegar um ljós á skipum er að ræða, þýðir orðið »sýnilegt« í reglum þessum: sýnilegt um dimma nótt í skýru veðri.

1. gr. Reglnanna um skipaljósin skal gætt frá sólarlagi til sólaruppkomu, hvernig sem viðrar, og má á þessum tíma engin önnur ljós hafa, sem hægt er að blanda saman við hin lögboðnu skipaljós.

2. gr. Á gufuskipi, er laust er, skal vera:

- a. Skært, hvítt ljós á framsiglu eða beint framundan henni, eða framan til á skipinu, ef engin framsigla er á því; ljós þetta sé að minsta kosti 20 fet upp frá skipinu; ef skipið er meira en 20 fet á breidd, skal ljósið að minsta kosti vera svo mörg fet upp frá skipinu, sem breidd skipsins er að fetatali; þó gerist aldrei þörf að hafa ljósið hærra en 40 fet upp frá skipinu; ljós þetta skal þannig lagað, að það strái samfeldri birtu yfir boga af sjöndeild.

- árhringnum, er nemi 20 átta-strikum, og þannig fyrir komið, að það stráist yfir 10 strik sitt hvoru megin skipsins, sem sé beint fram undan og til beggja hliða 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu, og enn fremur þannig háttað, að það sé sýnilegt 5 mílufjórðunga á lengdar að minsta kosti.
- b. Grænt ljós á stjórnborða, þannig lagað, að það beri samfelda birtu yfir boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 10 áttastrikum og þannig fyrir komið, að það stráist beint framundan og til hliðar á stjórnborða 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu, og enn fremur þannig háttað, að það sé sýnilegt 2 mílufjórðunga á lengdar að minsta kosti.
- c. Rauðt ljós á bakborða, þannig lagað, að það beri samfelda birtu yfir boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 10 áttastrikum, og þannig fyrir komið, að ljósið stráist beint fram undan og til hliðar á bakborða 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu, og enn fremur þannig háttað, að það sé sýnilegt 2 mílufjórðunga á lengdar að minsta kosti.
- d. Við hin greindu grænu og rauðu hliðarljós skal þeim megin, sem að skipinu veit, setja hlíf, sem nær að minsta kosti 3 fet fram fyrir ljósin, þannig að því verði varnað, að ljós þessi sjáist yfir kinnung skipsins hinumegin.
- e. Gufuskipi, er laust er, skal heimilt að hafa ennfremur hvítt ljós eins háttað og það, er greint er í staflíð a. Ljósum þessum skal báðum þannig fyrir komið í langskurðarfleti lóðréttum gegnum miðju skipsins, að annað ljósið sé að minsta kosti 15 fetum ofar en hitt, og að neðra ljósið sé framar en efra ljósið. Hin lóðréttu fjarlægð milli ljósa þessara skal vera minni en hin lárétta fjarlægð milli þeirra.

3. gr. Á gufuskipi, er dregur á eftir sér annað skip, skal auk hliðarljósa vera 2 skær, hvít ljós þröðbeint/hvort yfir öðru og með 6 feta millibili að minsta kosti; en ef skipið hefir fleiri en eitt skip í eftirdragi, og lengd skipalestarinnar, talin frá afturstafni dráttarskipisins til afturstafns aftasta skipisins í lestinni, er yfir 6000 fet,

skal á því vera enn fremur skært, hvítt ljós 6 fetum fyrir ofan eða neðan hin ljósin.

Öllum þessum ljósum skal háttað og fyrirkomið á sama veg og hvíta ljósinu, er fyrirskipað er í 2. grein, staflið a., nema hvað 3. ljósið snertir, er hafa má 14 fet uppi frá skipinu, en eigi neðar.

Á gufuskipi, sem hefir skip í eftirdragi, er heimilt að hafa fyrir aftan reykháfinn eða öftustu sigluna lítið, hvítt ljós, sem hið dregna skip geti stýrt eftir; ljósið má þó eigi vera sýnilegt fyrir framan þverskipsstefnu.

4. gr. Á skipi, sem einhverra slysa vegna, er ekki undir stjórn, skulu vera á þeim stað, er hægst er til að sjá og í sömu hæð upp frá skipinu og hvíta ljósið, er greint er í 2. grein, staflið a., og ef um gufuskip er að ræða, þá í stað ljóss þessa: 2 rauð ljós, þráðbeint hvort upp af öðru og með 6 feta millibili að minsta kosti. Ljósum þessum skal þannig háttað, að þau séu sýnileg, hvaðan sem lítið er, 2 mílufjórðunga álengdar að minsta kosti. Á daginn skal á skipi því, er svona stendur á fyrir, vera tvær svartar kúlur eða bendingamyndir á þeim stað, er hægst er að sjá þær; hvor þeirra skal vera 2 fet að þvermáli að minsta kosti, og hvor þráðbeint upp af annari, með 6 feta millibili að minsta kosti.

5. gr. Á seglskipi, sem laust er, og öllum skipum, sem eru dregin, skulu vera sömu ljós og gufuskipi, sem laust er, er boðið að hafa samkvæmt 2. grein, nema hvítu ljósin, því að þau ljós mega téð skip aldrei hafa.

6. gr. Þegar grænu og rauðu hliðarljósin ekki verða höfð á sínum vanalega stað, eins og til kann að bera á litlum skipum, er laus eru í illviðri, þá skulu þau þó tendruð og til taks, ef á þarf að halda. Ef skipið kemur í námunda við annað skip eða annað skip nálgast það, skal bera út ljósin til sýnis hvort sín megin, svo snemma að komist verði hjá ásiglingu, og skal það gert svo, að ljósin verði sem best séð, og þannig, að hið græna ljós verði ekki séð bakborða megin og hið rauða ljós ekki stjórnborða megin, og ef unt er þann-

ig, að hvorugt sjáist aftar, þeim megin sem það er, en 2 áttastrik frá þverskipsstefnu.

Til þess að því öruggara og hægara verði að nota þessi færiljós, skulu ljóskerin, hvort um sig vera máluð að utan með hinum sama lit og ljós það, er í því er kveikt, og búin hæfilegum hlífum.

7. gr. Á gufuskipum, sem eigi ná 40 brúttósmálestum, og á öðrum skipum, sem eigi ná 20 brúttósmálestum og eru undir árum eða seglum, skal eigi skylt, er þau eru laus, að hafa ljós þau, er greind eru í 2. grein, staflidnum a, b, og c.; en séu ljós þessi eigi höfð á skipunum, skulu á þeim vera ljós þau, er hér greinir:

1. Á gufuskipum, er eigi ná 40 smálestum, skal vera:
 - a. Skært, hvítt ljós framan til á skipinu, á reykháfnum eða fyrir framan hann, þar sem hægast er að sjá það; skal það að minsta kosti vera 9 fet fyrir ofan borðstokkinn; skal það eins lagað og því fyrirkomið eins og ljósi því, er fyrirskipað er í 2. grein, staflid a, og enn fremur þannig háttað, að það sé sýnilegt 2 mílufjórðunga á lengdar að minsta kosti.
 - b. Annaðhvort græn og rauð hliðarljós, eins löguð og eins fyrir komið og ljósum þeim, er fyrirskipuð er í 2. grein, staflidnum b og c, og þannig háttað, að þau séu sýnileg að minsta kosti 1 mílufjórðung á lengdar; eða samsett ljósker með grænu ljósi í öðrumegin, en rauðu ljósi hinumegin, er beri birtu beint fram undan og sitt til hvorrar hliðar 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu. Ljósker þetta skal vera 3 fet fyrir neðan hvíta ljósið að minsta kosti.
2. Á þesskonar gufubátum, sem eru hafðir á hafskipum, er heimilt að hafa hvíta ljósið neðar en 9 fet fyrir ofan borðstokkinn, en þó skal það vera ofar en samsetta ljóskerið, er greint er í tölu-lið 1, staflid b.
3. Á skipum undir árum eða seglum, er eigi ná 20 smálestum að stærð, skal ljósker með grænu gleri í öðrumegin en rauðu gleri í hinumegin, vera til taks, hvenær sem á þarf að halda. Ef

skipið kemur í námunda við annað skip eða annað skip nálgast það, skal sýna ljósker þetta svo snemma, að komist verði hjá ásiglingu og skal þannig að því farið, að græna ljósið sjáist ekki bakborðamegin og rauða ljósið ekki stjórnbordamegin.

4. Róðrarbátar, hvort sem þeim er siglt eða róið, skulu hafa til taks, hvenær sem á þarf að halda, ljósker með hvítu ljósi, sem með stuttu millibili skal sýnt svo snemma, að komist verði hjá ásiglingu.

Skip þau, er getur um í þessari grein, skulu ekki skyld að hafa ljós þau, er fyrirskipuð eru í 4. grein staflið a og síðasta hluta 11. greinar.

9. gr. Fiskiskip og fiskibátar skulu, er þau eru laus og ekki skyld, samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, að hafa eða sýna ljós þau, sem talin eru upp hér á eftir, hafa eða sýna ljós þau, sem fyrirskipuð eru á skipum þeim, sem laus eru og jafnstór að smálestatali.

- a. Opnir bátar — en þar til teljast bátar, sem ekki eru alþiljaðir og geta því ekki varist að sjór komi í þá — skulu hafa hvítt ljós, er hægt sé að sjá hvaðan sem litið er, þegar þeir eru á næturþeli að hverskonar fiski sem er, með veiðarfærin útbyrðis, og þau liggja í sjó í hæsta lagi 150 fet í lárétta stefnu frá bátnum.

Opnir bátar, sem eru að fiski á nóttu með veiðarfærin útbyrðis og þau liggja í sjó yfir 150 fet í lárétta stefnu út frá bátnum, skulu hafa hvítt ljós, er sýnilegt sé á alla vegu, og auk þess ber þeim, er báturinn nálgast önnur skip eða þau hann, að sýna annað ljós hvítt, er sé að minsta kosti 3 fetum neðar en fyrra ljósið, og með eigi minna en 5 feta lárétta millibili frá því í þá stefnu, sem veiðarfærið er bundið.

- b. Þegar skip og bátar — að undanskildum opnum bátum, eins og þeir eru ákvæðnir í staflið a — veiða með reketum, skulu þau, svo lengi sem netin að öllu eða nokkru eru í sjó, hafa 2 hvít ljós, þar sem þau sjást greinilegast. Ljósum þessum skal þannig fyrir komið, að hin lóðrétta fjarlægð milli þeirra sé í minsta lagi 6 fet og mesta lagi 15 fet, og hin lárétta fjarlægð milli þeirra,

miðuð við kjöllínuna, í minsta lagi 5 fet og mesta lagi 10 fet. Neðra ljósið af þessum 2 skal vita þangað, sem netin eru, og báðum ljósunum skal vera þannig háttað, að þau geti sést á alla vegu og séu sýnileg 3 mílufjórðunga álangdar að minsta kosti.

- c. Þegar skip og bátar — þó að undanskildum opnum bátum, eins og þeir eru ákveðnir í staflið a — eru að veiði með fiskilóðum, þegar þau hafa lóðir sínar útbyrðis og þær eru fastar við skipið eða verið er að draga þær inn, og þegar þau ekki liggja við akkeri eða kyr á þann hátt, sem greinir í staflið h, skulu þau hafa sömu ljós og skip, sem eru að fiski með reknetum. Þegar þau gefa fiskilóðirnar út, eða veiða með reklóðum, skulu þau sýna ljós þau, sem fyrirskipuð eru á gufuskipi eða seglskipi, sem er laust, eftir því sem við á.
- d. Skip, sem eru að botnvörpuveiðum, þ. e. draga veiðarfæri, hvernig sem þau eru löguð, eftir sjávarbotninum, skulu 1) ef þau eru gufuskip, vera skyld til að hafa á sama stað og ljós það, sem getur um í 2. gr. a, þrítítt ljósker, sem er þannig gert, og fyrir komið, að það geti sýnt hvítt ljós beint fram undan og til hliðar 2 strik á bæði borð og grænt og rautt ljós yfir boga af sjóndeildarhringnum frá 2 strikum frá beinni stefnu fram undan til 2 strika aftur fyrir þverskipsstefnu bæði á stjórnborða og bakborða, svo og í minsta lagi 6 fetum og hæsta lagi 12 fetum fyrir neðan þrítíta ljóskerið að hafa hvítt ljós í ljóskeri, sem er þannig lagað, að það geti borið skæra, jafna og samfelda birtu alt í kring, 2) og ef þau eru seglskip, skulu þau skyld að hafa hvítt ljós í ljóskeri, sem er þannig lagað, að það beri skæra, jafna og samfelda birtu alt í kring, og skulu þau þar að auki, þegar þau nálgast önnur skip eða önnur skip nálgast þau, sýna — á þeim stað, sem best sést — hvítan ljósblossa eða blys í tæka tíð til að afstýra árekstri. Ljós þau öll, sem nefnd eru í staflið d 1 og 2, skulu vera sýnileg 2 mílufjórðunga álangdar að minsta kosti.
- f. Fiskiskip og fiskibátar mega auk ljósa þeirra, sem þeim samkvæmt

þessari grein, er skylt að hafa og sýna, viðhafa, hvenær sem er, ljósblossa og ljós við vinnu sína.

- g. Öll fiskiskip og fiskibátar, sem ekki ná 150 fetum á lengd, skulu, er þau liggja við akkeri, sýna hvítt ljós, er sé sýnilegt að minsta kosti 1 mílufjórðung á lengdar, hvaðan sem litið er.

Öll fiskiskip, sem eru 150 fet á lengd eða þaðan af meira, skulu, er þau liggja við akkeri, sýna hvítt ljós, sem sé sýnilegt að minsta kosti 1 mílufjórðung á lengdar, hvaðan sem litið er, og auk þess eitt ljós, eins og ákveðið er í 11. grein um skip af sömu lengd.

Ef slíkt skip, hvort sem það er yfir eða undir 150 fetum að lengd, festist í neti eða öðru veiðarfæri, skal það, ef önnur skip nálgast það, sýna hvítt ljós að auki eigi minna en 3 fet fyrir neðan akkerisljósið og eigi meira en í 5 feta láréttri fjarlægð frá því í þá stefnu, er netið eða veiðarfærið er.

- h. Ef skip, eða bátur, sem er að fiski, liggur kyrt sökum þess að veiðarfærið festist á kletti eða annari fyrirstöðu, skal skipið ef á degi er, drága niður dagbending þá, sem fyrirskipuð er í staflíð k; á nóttu skal það sýna það eða þau ljós, sem fyrirskipuð eru á skipum, er liggja við akkeri; og í þoku, dimmviðri, snjókomu eða steypiskúrum, skal það beita bendingum þeim, er fyrirskipaðar eru á skipi, sem liggur við akkeri (sjá staflíð d og síðasta hluta 15. greinar).
- i. Í þoku, dimmviðri, snjókomu eða steypiskúrum, skulu skip, sem eru á veiði með reknetum og veiðarfærin eru föst við, og skip, sem eru að botnvörpuveiði, skafa eða að veiði með hverskonar botnslæðum, eða skip, sem eru að veiði með fiskilóðum og hafa lóðir sínar útbyrðis — ef þau eru 20 brúttósmálestir að stærð, eða þaðan af meira — láta kveða við hljóð með ekki lengra en 1 mínútu millibili, gufuskip með gufupípunni eða sírenunni, seglskip með þokuhorninu. Hverju hljóði skal vera samfara klukkuhringing. Fiskiskip og fiskibátar, er ekki ná 20 brúttósmálestum, skulu ekki skyld að gera nýnefndar bendingar; en ef þau ekki gera

þær, skulu þau láta kveða við aðra greinilega hljóðbending með ekki lengra en 1 mínútu millibili.

- k. Öll skip og bátar, sem eru að veiðum með netum, fiskilóðum eða botnvörpu, og eru laus, skulu á daginn, gagnvart skipum, er nálgast þau, gefa starf sitt til kynna, með því að sýna körfu eða gera aðra greinilega bending, þaðan sem hægst er að sjá hana. Þegar skip eða bátar liggja við akkeri með veiðarfæri sín útbyrðis, og önnur skip koma í námunda við þau, ber þeim að sýna sömu bendingar til þeirrar hliðar, sem leið er frjál.

Skip þau, sem samkvæmt þessari grein eru skyld að hafa eða sýna ljós þau, sem nánar eru til tekin í undanfarandi reglum, eru ekki skyld að hafa ljós þau, sem fyrirskipuð eru í 4. grein a, og síðasta hluta 11. greinar.

10. gr. Þá er skip siglir uppi annað skip, þá skal á því, sem á undan er, sýna hinu frá afturstafni hvítt ljós eða ljósblossa.

Hvíta ljósið, sem í þessari grein er fyrirskipað að sýna, er heimilt að hafa í fastskorðuðu ljóskeri, en þá skal ljóskerið þannig lagað og búð svofeldum hlífum, að það strái samfeldri birtu yfir boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 12 áttastrikum, þ. e. beint aftur undan skipinu og til hliðar 6 strík hvoru megin skipsins, og þannig að ljósið sé sýnilegt í mílufjórðung á lengdar að minsta kosti. Ljós þetta skal ennfremur vera jafnhátt upp frá skipinu og hliðarljósinn eða sem næst því að unt er.

11. gr. Þegar skip, sem ekki nær 150 fetum að lengd, liggur við akkeri, skal hvítt ljós vera framan til á því á þeim stað, sem hægst er að sjá það, en þó eigi ofar en 20 fet upp frá skipinu; skal ljósið vera í þannig löguðu ljóskeri, að það beri skæra, jafna og samfelda birtu og sé sýnilegt að minsta kosti 1 mílufjórðung á lengdar, hvaðan sem litið er.

Þegar skip, sem er 150 fet að lengd eða þaðan af meira, liggur við akkeri, skal framan til á því vera 1 samskonar ljós, ekki minna en 20 fet og ekki meira en 40 fet upp frá skipinu, og ennfremur 1

samskonar ljós á afturstafni skipsins eða í nánd við hann, og skal það vera að minsta kosti 15 fetum lægra á lofti en fremra ljósið.

Lengd skipsins skal sú talin, er greind er í skrásetningarskírteini þess.

Ef skip stendur grunn á fjölfarinni skipaleið eða rennu eða þar í nánd, þá skal það, auk áðurgreinds ljóss eða ljósa, hafa þau 2 rauðu ljós, sem fyrirskipuð eru í 4. gr. staflið a.

12. gr. Auk ljósa þeirra, er fyrirskipað er að hafa samkvæmt reglum þessum, er öllum skipum, ef þörf gerist til þess að vekja athygli á þeim, heimilt að sýna ljósblossa eða við hafa hverja þá hvellbendingu, sem elgi er hægt að blanda saman við neyðarbendingu.

14. gr. Gufuskip, er eingöngu fer undir seglum og eigi hefir felt reykþáfr sinn, skal á daginn hafa framan til á skipinu, þaðan, sem hægst er til að sjá, svarta kúlu eða bendingamynd að minsta kosti 2 fet að þvermáli.

Hljóðbendingar í þoku o. s. frv.

15. gr. Allar bendingar, er fyrirskipaðar eru í þessari grein á skipum, sem eru laus, skulu gerðar:

1. Á »gufuskipum« með gufupípunni eða sírenunni.
2. Á »seglskipum« og »dregnum skipum« með þokuhorninu.

Í þessari grein þýðir orðin »langt hljóð«: hljóð, er helst við í 4 til 6 sekúndur.

Á gufuskipum skal vera hljómsterk pípa eða sírena, er gefur hljóð frá sér með gufu eða einhverju, er kemur í gufu stað; skal henni þannig fyrir komið, að eigi stöðvist hljóðið af öðrum hlutum á skipinu. Á gufuskipum skal ennfremur vera hljómsterkt þokuhorn, er kveður við, þá í það er blásið með þar til gerðu verkfæri, og auk þess hátt ómandi klukka.

Á seglskipum, sem eru 20 smálestir brúttó eða þaðan af meira, skulu vera álíka þokuhorn og klukkur.

Í þoku, dimmviðri, snjókomu eða steypiskúrum skal, hvort sem er á nóttu eða degi, bendingum þeim, er lýst er í þessari grein, beitt á svofeldan hátt;

- a. Á gufuskipum, sem eru á siglingu, skal með 2 mínútna millibili í hæsta lagi láta kveða við langt hljóð;
- b. Á gufuskipum, sem eru laus, en eru stöðvuð og halda eigi áfram, skal með 2 mínútna millibili í hæsta lagi láta kveða við 2 löng hljóð með hér um bil 1 sekúndu hléi;
- c. Á seglskipi, sem er laust, skal með 1 mínútu millibili í hæsta lagi gefa svofelda bendingu:
 Þegar það hefir vind inn á stjórnborða þveran að frammar, 1 hljóð;
 Þegar það hefir vind inn á bakborða, þveran eða frammar, 2 hljóð hvort á eftir öðru;
 Þegar það hefir vind inn aftan en þveran, 3 hljóð hvort á eftir öðru;
- d. Er skip liggur við akkeri, skal með 1 mínútu millibili í hæsta lagi, hringja klukkunni ótt í hér um bil 5 sekúndur.
- e. Á skipum þeim, sem draga skip, á þeim, sem eru að leggja niður eða taka upp ritsímaþráð, og á þeim, sem eru laus, en sem, sökum þess að þau eigi eru undir stjórn geti annaðhvort eigi vikið úr leið fyrir öðrum skipum, sem nálgast þau, eða sem eigi verður stjórnað samkvæmt því sem fyrirskipað er í þessum reglum, skal í stað bendinga þeirra, sem fyrirskipaðar eru í þessari grein, stafliðnum a og c láta með 2 mínútna millibili í hæsta lagi kveða við 3 hljóð hvert á eftir öðru, sem sé 1 langt hljóð og á eftir því 2 stutt.

Á skipi, sem er dregið, er heimilt að viðhafa sömu bendingu, en enga aðra bendingu er leyfilegt að hafa á því.

Seglskip og bátar, sem eigi ná 20 smálestum brúttó að stærð, skulu eigi skyld að hafa ofangreindar bendingar, en ef þau eigi nota þær, skulu þau með 1 mínútu millibili í hæsta lagi gefa einhverja aðra fullnægjandi hljóðbendingu.

Í þoku o. s. frv. skal sigling lægð.

16. gr. Öll skip skulu í þoku, dimmviðri, snjókomu eða steypi-skúrum sigla með minnaðri ferð og taka nákvæmlega tillit til kringumstæðna allra og ástands.

Ef gufuskip heyrir þokubendingu frá skipi, er virðist vera fyrir framan þverskipsstefnu, en getur þó ekki með vissu ákveðið, hvar það muni vera, þá skal það stöðva vél sína að svo miklu leyti sem kringumstæðurnar, þá er slíkt kemur fyrir, leyfa það, og sigla síðan með varkárni allt þar til engin hætt er lengur á því að skipin rekist á.

Reglur fyrir stjórn og siglingu.

Almenn athugasemd. — Hætta á árekstri.

Pegar kringumstæður leyfa, má komast að raun um, hvort hætt sé við árekstri, með því að áttmiða með nákvæmni á leiðarsteininum skip það, er nálgast. Ef áttmiðunin breytist ekki að mun, ber að álíta, að hætt sé við að skipin rekist á.

17. gr. Þegar tvö seglskip nálgast hvort annað þannig, að óttast má, að þau rekist á, skulu þau víkja hvort fyrir öðru eftir þeim reglum, sem nú skal greina:

- a. Skip, sem hefir beggja skauta byr, skal víkja úr leið fyrir skipi, sem siglir beitivind.
- b. Skip, sem hefir beitivind, með vind á bakborða, skal víkja úr leið fyrir skipi, sem hefir beitivind með vind á stjórnborða.
- c. Ef bæði skipin hafa beggja skauta byr með vind á gagnstæð borð, skal það skip, sem hefir vind á bakborða, víkja úr leið fyrir hinu.
- d. Ef bæði skipin hafa beggja skauta byr með vind á sama borð, skal það skip, sem á veður siglir, víkja úr leið fyrir hinu sem á hlé siglir.
- e. Skip, sem siglir í undanhaldi, skal víkja úr leið fyrir hinu skipinu.

18. gr. Þegar tvö gufuskip koma beinteða því nær beint hvört á móti öðru, svo að óttast má að þau rekist á, skulu þau bæði víkja á stjórnborða svo að þau geti farið hvort fram hjá öðru á bakborða.

19. gr. Þegar tvö gufuskip stefna svo að leiðir liggja á mis, þannig að hætt er við, að þau geti rekist á, þá skal það skipið, sem hefir hitt á stjórnborða, víkja úr leið.

20. gr. Þegar gufuskip og segskip stefna þannig, að hætt er við að þau geti rekist á, skal gufuskipið víkja úr leið fyrir seglskipinu.

21. gr. Þegar annað skip, samkvæmt reglum þessum, skal víkja úr leið, skal hitt halda stefnu sinni og ferð.

22. gr. Sérhvert skip, sem samkvæmt þessum reglum ber að víkja úr leið fyrir öðru skipi, skal, ef svo stendur á, að kringumstæðurnar leyfa það, forðast að fara yfir um leið hins skipsins fyrir framan það.

23. gr. Sérhvert gufuskip, sem samkvæmt reglum þessum ber að víkja úr leið fyrir öðru skipi, skal, þegar það nálgast það, minka ferð sína eða nema staðar eða halda aftur á bak ef nauðsyn krefur.

24. gr. Án tillit til þess, er stendur í reglum þessum, skal sérhvert skip, sem siglir uppi annað skip, víkja úr leið fyrir því, er það siglir uppi.

Sem skip, er siglir uppi annað skip, skal sérhvert það skip skoðað, sem nálgast hitt úr hverri átt sem er, meir en 2 strík fyrir aftan þverskipsstefnu hins skipsins — með öðrum orðum er í þeirri afstöðu frá skipinu, sem það siglir uppi, að það mundi um nótt hvorugt hliðarljós þess geta séð; og ekki skal nein breyting, er síðar verður á innbyrðis afstöðu þessara tveggja skipa, því til vegar mega koma, að skipið, er siglir uppi, teljist sem skip, er stefnir svo gagnvart öðru skipi, að leiðir þeirra liggi á mis, á þann hátt, er átt er við í reglum þessum, eða að það losist við þá skyldu, að forðast skip það, er það siglir uppi, þar til það er komið fram hjá leiðar sinnar.

Par eð skip það, er siglir annað uppi, getur ekki á daginn vitað það ætíð með vissu, hvort það er fyrir framan eða aftan ofangreinda stefnu frá hinu skipinu, þá ber því, ef efi leikur á þessu atriði, að skoða sig sem skip, er siglir annað uppi, og því víkja úr leið.

25. gr. Þegar gufuskip siglir í mjóum sundum, skal það, ef það er hættulaust, halda sér þeim megin í álnum eða miðsundinu, sem að stjórnbörða veit.

26. gr. Seglskip, sem eru laus, skulu víkja úr leið fyrir seglskipum eða bátum, sem eru að fiski með netum, lóðum eða botnvörpum. Þó skal þessi regla ekki gefa neinu skipi eða bát, sem er að fiskiveiðum, rétt til að hindra skipaferðir á svæðum eða leiðum, sem önnur skip en fiskiskip eða bátar fara um.

27. gr. Þá er beita á reglum þessum, ber að hafa tilhlýðilegar gætur á öllum hættum, þeim, sem siglingum og samlostningu skipa eru samfara; svo ber þess og að gæta, að sérstök atvik geta verið fyrir hendi, svo að nauðsyn beri til að víkja frá framanskráðum reglum til þess að forðast bráða hættu.

Hljóðbendingar skipa, er sjá hvort annað.

28. gr. Orðin »stutt hljóð« þýða í þessari grein: hljóð, sem varir hér um bil í sekúndu.

Pegar skip sjá hvort annað, skal gufuskip, sem er laust og gerir einhverja hreyfingu, sem reglur þessar heimila eða skipa fyrir, tilkynna þessa hreyfingu með bendingum með gufupípunni eða sírenunni, sem nú skal greina:

1 stutt hljóð, sem þýðir: »Ég sný á stjórnborða«;

2 stutt hljóð, sem þýðir: »Ég sný á bakborða«;

3 stutt hljóð, sem þýða: »Gufuvél mín knýr sem hraðast aftur á bak«.

Ekkert skip má, hvernig sem á stendur, vanrækja að viðhafa tilhlýðilegar varúðarreglur.

29. gr. Ekkert af því, er að framan er skráð, leysir neitt skip, útgerðarmenn þess, skipstjóra eða skipshöfn undan því, að bera afleiðingar þær, er hljóttast af því, að vanrækt hefir verið að brúka ljós-ker, gefa bendingar eða halda nógu dyggilega vörð, eða af því að vanrækt hefir verið að gæta slíkra varúðarreglna, sem almenn sjómenska eða sérstök atvik, er til kunna að bera, útheimta.

Yfirlit yfir efni greinanna.

Almenn ákvæði.

Reglur um ljós á skipum o. fl.

1. gr. Hvenær ljósbendingum skal beitt.
2. — Ljósbendingar á gufuskipum.
3. — Ljósbendingar á gufuskipum, sem draga önnur skip.
4. — Bendingar á skipum, sem ekki verður stjórnað.
5. — Ljósbendingar á seglskipum og skipum, sem dregin eru.
6. — Ljósbendingar á smáskipum í illviðri.
7. — Ljósbendingar á smáskipum, þegar venjulega viðrar.
9. — Ljós- og hljóðbendingar á fiskiskipum.
10. — Ljósbendingar á skipum, sem önnur skip sigla uppi.
11. — Ljósbendingar á skipum, sem liggja við akkeri eða standa grunn.
12. — Blossa- eða hvellbending á skipi, sem vill vekja athygli á sér.
13. — Sérstakar ljósbendingar á herskipum og gufuskipalínum.
14. — Sérstök dagbending á gufuskipum, sem eingöngu fara undir seglum.
15. — Hljóðbendingar í þoku o. s. frv.
16. — Í þoku o. s. frv. skal sigling lögð.

Reglur fyrir stjórn og siglingu.

17. — Þegar tvö seglskip nálgast hvort annað.
 18. — Þegar tvö gufuskip stefna hvort á annað.
 19. — Þegar tvö gufuskip stefna svo, að leiðir liggja á mis.
 20. — Þegar gufuskip og seglskip nálgast hvort annað.
 21. — Skipið, sem heldur stefnu sinni, skal einnig halda ferð sinni.
 22. — Skipið, sem vikur úr leið, skal forðast að fara yfir um leið hins skipsins fyrir framan það.
 23. — Gufuskip, sem vikur úr leið, skal minka ferð sína.
 24. — Skip, sem siglir nppi annað skip, skal víkja úr leið.
 25. — Þegar gufuskip er í mjóum sundum.
 26. — Seglskip skulu víkja úr leið fyrir fiskiseglskipum.
 27. — Afbrigði, er sérstök atvik eru og hætta er á ferðum.
- Hljóðbendingar skipa, er sjá hvort annað:
28. — Hljóðbendingar á gufuskipum.
 29. — Ekkert skip má, hvernig sem stendur, vanrækja að við hafa tilhlyðilegar varúðarreglur.

Stutt yfirlit

yfir reglur um ljós- og hljóðbendingar á mótorbátum og öðrum bátum, samkvæmt tilskipun 20. jan. 1899 og 11. des. 1906, sbr. auglýsing 14. maí 1902.

- I. Ljósker þau og hljóðbendingaverkfæri, sem bátar eiga að hafa, eru þessi:
- a. Eitt ljóskei, sem sýnir hvítt ljós um allan sjóndeildarhringinn. Sjónarlengd minnst 2 sml.
 - b. Eitt ljóskei eins og a, en þannig lagað að festa megi hlíf á það þannig, að hvítt ljós lýsi samfelldan hoga af sjóndeildarhringnum, er nemi 20 áttastrikum. Sjónarlengd minnst 2 sml.
 - c. 1. Annaðhvort eitt grænt og eitt rautt hliðarljós þannig löguð, að hvort þeirra beri samfelda birtu yfir boga af sjóndeildarhringnum, er nemi 10 áttastrikum, nl. beint fram undan og 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu. Sjónarlengd minnst 1 sml.
 - c. 2. Eða eitt samsett ljóskei með grænu ljósi öðrumegin en rauðu ljósi hinumegin, er beri birtu beint fram undan og sitt til hvorrar hliðar 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu. Sjónarlengd minst 1 sml.
- Til þess að hafa trygging fyrir að ljóskei þessi fullnægi kröfum þeim, sem gjörðar eru samkv. augl. 14. maí 1902, verður hjer á landi, þar sem engin tök eru á að prófa þau, að heimta vottorð frá einhverri rannsóknarstofu (t. d. herskipasmíðastöðinni í Kaupmannahöfn eða enska Board of Trade).
- d. Eitt hljóðbendingaverkfæri, annaðhvort þokuhorn, klukka eða annað því um líkt.

II. Ljósferunum skal koma fyrir þannig:

1. Mótorbátur á gangi:

Ljóskei b með hlíf, að minnsta kosti 9 fet fyrir ofan borðstokkinn, þannig komið fyrir, að ekkert á bátnum geti skyggt á ljósið (tilsk. 20. 1. '99, 7. gr. 1, a).

Annaðhvort ljóskei c 1, þannig fyrirkomið. að græna ljósið sé á stjórnbörða, hið rauða á bakborða (tilsk. 20. 1. '99, 7. gr. 1.

b. 1, kafli), eða

II.

Ljósker *c* 2 að minnsta kosti 3 fet fyrir neðan *b* þannig komið fyrir að ekkert geti skyggt á ljósið (tilsk. 20. 1. '99, 7. gr. 1. b. 2. kafli).

2. Bátur að fiski, að undanskildum opnum bátum:

Ljósker *b* án hlífar og ljósker *a* þannig komið fyrir, að hin lóðrjetta fjarlægð sje að minnsta kosti 6 fet og í mesta lagi 15 fet, og hin lárjetta fjarlægð milli þeirra miðuð við kjöllínuna í minsta lagi 5 og mesta lagi 10 fet. Neðra ljósið skal vita þangað sem veiðarfærin eru (tilsk. 20. 1. '99, 9. gr., tilsk. 11. 12. '06).

3. Bátur fyrir akkeri:

Ljósker *a*, framarlega í skipinu, ekki meira en 20 fet yfir skipið, þannig að ljósið sjáist allt í kring (tilsk. 20. 1. '99, 11. gr. 1. kafli og 9. gr. tilsk. 11. 12. '06, g).

4. Skip (án mótors), er eigi ná 20 brúttó smálestum að stærð, undir árum eða seglum:

Ljósker *c* 1 eða *c* 2 skal vera til taks hvenær sem á þarf að halda (tilsk. 20. 1. '99, 7. gr. 3).

5. Róðrabátar undir árum eða seglum:

Hvít ljósker skal vera til taks hvenær sem á þarf að halda og sýna það með stuttu millibili (tilsk. 20. 1. '99, 7. gr. 4.).

6. Opnir bátar með eða án mótors að fiski:

Ljósker *b* án hlífar þannig komið fyrir, að ekkert á bátnum geti skyggt á ljósið. Ljósker *a* til taks hvenær sem á þarf að halda og skal sýna það þannig, að hin lóðrjetta fjarlægð sje að minnsta kosti 3 fet og hin lárjetta fjarlægð milli þeirra að minnsta kosti 5 fet. Ljósið *a* skal vita þangað sem veiðarfærin eru (tilsk. 11. 12. '06, a).

Um ásigkomulag ljóskera og hvernig þeim skal komið fyrir á skipum

hefir stjórnarráð Íslands gefið út auglýsingu 14. maí 1902. Hana ættu útgerðarmenn, skipstjórar og aðrir, er búa út skip, að kynna sér. Hún er prentuð í stjórnartíðundunum og í almanaki handa íslenskum fiskimönnum 1918.

